

Samling af Afgørelser

Sag T-797/19

**Anglo Austrian AAB AG, tidligere Anglo Austrian AAB Bank AG
og
Belegging-Maatschappij »Far-East« BV
mod
Den Europæiske Centralbank**

Rettens dom (Niende Udvidede Afdeling) af 22. juni 2022

»Økonomisk og monetær politik – tilsyn med kreditinstitutter – specifikke tilsynsopgaver overdraget til ECB – afgørelse om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – alvorlig overtrædelse af de nationale gennemførelsesbestemmelser til direktiv 2005/60/EF – proportionalitet – overtrædelse af lovgivningen om ledelse af kreditinstitutter – ret til forsvar – åbenbart urigtigt skøn – ret til en effektiv domstolsbeskyttelse«

1. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – specifikke opgaver, der overdrages til Den Europæiske Centralbank (ECB) – meddelelse og inddragelse af kreditinstitutters tilladelse – anvendelse af de relevante bestemmelser, herunder nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 2013/36*
[Rådets forordning nr. 1024/2013, art. 4, stk. 1, litra a), art. 4, stk. 3, og art. 14, stk. 5; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36]

(jf. præmis 29-32)

2. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – kriterier for inddragelsen – alvorlig overtrædelse af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme til gennemførelse af direktiv 2005/60 – konstatering af en sådan overtrædelse ved nationale administrative afgørelser – lovligheden – overtrædelse, som eventuelt er forældet eller er blevet korrigeret – den manglende betydning for inddragelsen af tilladelsen*
[Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36, art. 18, litra f), og art. 67, stk. 1, litra o); Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60]

(jf. præmis 48, 50, 51, 59-61 og 66)

3. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske*

Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – kriterier for inddragelsen – alvorlig overtrædelse af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme til gennemførelse af direktiv 2005/60 – umuligheden af at påberåbe sig forældelse af en overtrædelse, som er konstateret ved en endelig afgørelse [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36, art. 18, litra f), og art. 67, stk. 1, litra o); Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60]

(jf. præmis 69 og 70)

4. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – kriterier for inddragelsen – alvorlig overtrædelse af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme til gennemførelse af direktiv 2005/60 – vurdering af alvoren af en konstateret overtrædelse [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36, art. 18, litra f), og art. 67, stk. 1, litra o); Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60]*

(jf. præmis 86-89)

5. *Annulationsøgsmål – anbringender – søgsmål anlagt til prøvelse af en afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – ECB's kompetence til at vedtage denne afgørelse – anbringende vedrørende urigtig angivelse af retsgrundlaget uden indflydelse på ECB's materielle vurdering – irrelevant anbringende (Art. 263 TEUF; Rådets forordning nr. 1024/2013)*

(jf. præmis 107-109)

6. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – kriterier for inddragelsen – overtrædelse af lovgivningen om kreditinstitutters ledelse – overtrædelse, som eventuelt er forældet eller er blevet afhjulpet – den manglende betydning for inddragelsen af tilladelsen [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36, art. 18, litra f), art. 67, stk. 1, litra d), og art. 74]*

(jf. præmis 134-136)

7. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – iagttagelse af proportionalitetsprincippet [Rådets forordning nr. 1024/2013; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36, art. 18, litra f), og art. 67, stk. 1]*

(jf. præmis 171 og 200)

8. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – afgørelse fra Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – ECB's afvisning af at udsætte fuldbyrdelsen af denne afgørelse – tilsidesættelse af retten til effektiv retsbeskyttelse – fravær*
(Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 47; Den Europæiske Centralbanks forordning nr. 468/2014, art. 34)

(jf. præmis 210-212, 215, 217-219, 222, 223 og 225)

9. *Økonomisk og monetær politik – økonomisk politik – tilsyn med Unionens finanssektor – den fælles tilsynsmekanisme – tilsyn med kreditinstitutter – overholdelse af retten til forsvar – retten til at blive hørt i forbindelse med tilsynsprocedurer – muligheden for at udtale sig om Den Europæiske Centralbanks udkast til afgørelse om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – ECB's forpligtelse til at fastslå de relevante omstændigheder – tilsidesættelse – fravær*
(Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 41; Rådets forordning nr. 1024/2013, art. 4, stk. 1 og 3, og art. 14, stk. 5; Den Europæiske Centralbanks forordning nr. 468/2014, art. 31, art. 81, stk. 2, og art. 83)

(jf. præmis 230-236, 257-261, 265 og 266)

10. *Annulationsøgsmål – anbringender – søgsmål anlagt til prøvelse af afgørelse truffet af Den Europæiske Centralbank (ECB) om inddragelse af et kreditinstituts tilladelse – anbringende vedrørende tilsidesættelse af aktionærens ejendomsret – det pågældende kreditinstituts manglende mulighed for at påberåbe sig sin aktionærs ejendomsret*
(Art. 263 TEUF)

(jf. præmis 285 og 286)

Resumé

Retten stadfæster inddragelsen af AAB Banks tilladelse som kreditinstitut

ECB's inddragelse er navnlig begrundet i AAB Banks alvorlige overtrædelser af reglerne om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme

Fra 2010 vedtog Österreichische Finanzmarktbehörde (den østrigske tilsynsmyndighed for de finansielle markeder, herefter »FMA«) et stort antal påbud og sanktioner over for AAB Bank, et kreditinstitut etableret i Østrig. På grundlag heraf forelagde FMA Den Europæiske Centralbank (ECB) et udkast til afgørelse, som tog sigte på at inddrage AAB Banks tilladelse til at optage virksomhed som kreditinstitut. Ved sin afgørelse¹ inddrog ECB denne tilladelse. ECB vurderede i det væsentlige, at AAB Bank, henset til de konstateringer, som FMA havde foretaget som led i udøvelsen af sin tilsynsopgave, og som konstaterede AAB Banks vedvarende og gentagne tilsidesættelse af kravene vedrørende bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme samt intern ledelse, ikke var egnet til at sikre en forsvarlig risikostyring.

¹ – Afgørelse ECB-SSM-2019-AT 8 WHD-2019 0009 af 14.11.2019.

Annulationsøgsmålet til prøvelse af ECB's afgørelse blev forkastet af Rettens Niende Udvidede Afdeling. I sin dom udtalte Retten sig, for første gang, om en inddragelse af et kreditinstituts tilladelse som følge af alvorlige overtrædelser af lovgivningen om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme og tilsidesættelse af reglerne om kreditinstitutters ledelse.

Rettens bedømmelse

Retten konstaterede indledningsvis, at de kriterier for inddragelse af tilladelsen, der er fastsat i direktiv 2013/36² og gennemført i national lovgivning, var opfyldt i den foreliggende sag.

Hvad for det første angår ECB's konstatering af, at AAB Bank var fundet ansvarlig for alvorlige overtrædelser af de nationale bestemmelser til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme vedtaget i henhold til direktiv 2005/60^{3,4}, udtalte Retten, at ECB ikke foretog et åbenbart urigtigt skøn.

Retten bemærkede indledningsvis, at ECB som led i udøvelsen af sin kompetence til at inddrage kreditinstitutters tilladelse er forpligtet til bl.a. at anvende bestemmelserne i national lovgivning til gennemførelse af direktiv 2013/36.

I den foreliggende sag bemærkede Retten, at ECB under hensyntagen navnlig til FMA's afgørelser og de østrigske retters afgørelser vurderede, at AAB Bank i flere år havde tilsidesat de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 2013/36. AAB Bank havde nemlig ikke en passende procedure for risikostyring med henblik på at forhindre hvidvask og var fundet ansvarlig for alvorlige, gentagne og systematiske overtrædelser af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Retten fandt, at henset til vigtigheden af bekæmpelsen af hvidvask og finansiering af terrorisme, kan et kreditinstitut findes ansvarlig for alvorlige overtrædelser på grundlag af administrative afgørelser vedtaget af en kompetent national myndighed, idet disse afgørelser i sig selv er tilstrækkelige til at begrunde en inddragelse af tilladelsen. Den omstændighed, at overtrædelserne er af ældre dato eller er blevet korrigeret, har ingen betydning for, om et sådant ansvar indtræder. Den relevante nationale lovgivning fastsætter nemlig ikke en frist for, hvornår der kan tages hensyn til tidligere afgørelser, som har konstateret ansvaret. Den fastsætter heller ikke et krav om, at de alvorlige overtrædelser ikke må være ophørt eller fortsat skal foreligge på tidspunktet for vedtagelsen af en afgørelse om inddragelse af en tilladelse, navnlig da overtrædelserne i den foreliggende sag blev konstateret kun få år før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Hvad angår AAB Banks synspunkt om, at overtrædelserne var blevet korrigeret og dermed ikke længere kunne begrunde en inddragelse af tilladelsen, præciserede Retten, at en sådan tilgang ville drage formålet om at sikre det europæiske banksystem i tvivl, idet dette ville gøre det muligt for kreditinstitutter, som har begået alvorlige overtrædelser, at fortsætte deres virksomhed, medmindre de kompetente myndigheder på ny dokumenterer, at institutterne har begået nye overtrædelser. Desuden kan et kreditinstitut, der er fundet ansvarlig for alvorlige overtrædelser ved en afgørelse, som er blevet endelig, ikke påberåbe sig en eventuel forældelse af sådanne overtrædelser.

² – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26.6.2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT 2013, L 176, s. 338).

³ – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26.10.2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EUT 2005, L 309, s. 15).

⁴ – Et kriterium for inddragelse af tilladelsen i henhold til artikel 67, stk. 1, litra o), i direktiv 2013/36.

Retten forkastede ligeledes AAB Banks argumenter, som tilsigtede at bestride alvoren af de konstaterede overtrædelser.

I denne henseende fremhævede Retten navnlig, at overtrædelsernes alvor ikke kunne bestrides under den administrative procedure ved ECB, eftersom de kompetente myndigheder i tidligere afgørelser vedrørende FMA's forslag om inddragelse, som var blevet endelige på tidspunktet for den anfægtede afgørelse, fandt AAB Bank ansvarlig for disse overtrædelser. Desuden kunne ECB, henset til formålet om at sikre det europæiske bankmarked, ikke bebrejdes at have vurderet, at de systematiske, alvorlige og vedvarende tilsidesættelser af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme skulle kvalificeres som alvorlige overtrædelser, der begrundede en inddragelse af tilladelsen.

For det andet støttede Retten ECB's synspunkt om, at AAB Bank ikke rådede over de ledelsesordninger, som de kompetente nationale myndigheder krævede i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 2013/36⁵. I denne sammenhæng forkastede Retten AAB Banks argumenter om, at den på tidspunktet for den anfægtede afgørelse ikke begik overtrædelser af lovgivningen om ledelsesordninger. Retten bemærkede, at den fortolkning, hvorefter tidligere overtrædelser eller overtrædelser, som er blevet afhjulpet, ikke kan begrunde en inddragelse af tilladelsen, hverken fremgår af direktiv 2013/36 eller af den relevante nationale lovgivning.

Desuden fastslog Retten, at ECB ikke begik en fejl ved at afvise at udsætte fuldbyrdelsen af den anfægtede afgørelse. Retten bemærkede navnlig, at ECB's afvisning af at udsætte den øjeblikkelige fuldbyrdelse af denne afgørelse ikke forhindrede AAB Bank i at anlægge annulationsøgsmål og begære foreløbige foranstaltninger. Endvidere udsatte Rettens præsident gennemførelsen af den anfægtede afgørelse i seks dage efter dens vedtagelse, indtil der forelå en afgørelse om begæringen om foreløbige foranstaltninger. Der kunne således ikke konstateres nogen tilsidesættelse af retten til effektiv retsbeskyttelse.

Endvidere fandt Retten, at den anfægtede afgørelse blev vedtaget under iagttagelse af AAB Banks ret til forsvar. I denne sammenhæng præciserede Retten, at AAB Bank blev hørt på korrekt vis i forbindelse med vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. AAB Bank havde nemlig mulighed for at udtale sig om udkastet til denne afgørelse. ECB var derimod ikke forpligtet til at sende FMA's udkast til afgørelse til AAB Bank og således give sidstnævnte mulighed for at reagere herpå.

I øvrigt fastslog Retten, at ECB i den foreliggende sag ikke undlod omhyggeligt og upartisk at fastlægge, undersøge og vurdere alle de faktiske forhold, der var relevante for inddragelsen af tilladelsen. ECB erklærede nærmere bestemt efter sin egen vurdering, at den tilsluttede sig FMA's konstateringer af, at AAB Bank havde begået alvorlige overtrædelser, som både var blevet bekræftet ved FMA's administrative afgørelser og de nationale retters afgørelser. ECB kvalificerede efter sin egen vurdering de faktiske omstændigheder som dokumentation for, at AAB Bank var fundet ansvarlig for en alvorlig overtrædelse af den nationale lovgivning om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. ECB begrænsede sig heller ikke til at gentage FMA's konstateringer af, at AAB Bank ikke rådede over de nødvendige ledelsesordninger. ECB støttede sig derimod på sin egen vurdering af, om de relevante nationale bestemmelser var blevet overholdt i denne henseende.

⁵ – Et kriterium for inddragelse af tilladelsen i henhold til artikel 67, stk. 1, litra d), i direktiv 2013/36.

Endelig afviste Retten AAB Banks anbringende om, at den anfægtede afgørelse ødelagde den økonomiske værdi af de aktier, som dens aktionær ejede i banken og tilsidesatte kerneindholdet af denne aktionærs ejendomsret. AAB Bank var nemlig ikke indehaver af denne ret og kunne dermed ikke påberåbe sig den til støtte for sit annullationssøgsmål.